

Szentháromság-Tűz

Isten, valóban, igazán és egészen isten, csak egy lehet.

Szentháromság

Isten, a láthatatlan atya felettünk, világot fenntartó, védelmező, mindent átfogó törvényhozó, mindeneket átölelő családi egységként;

Jézus az Emberfia, az Úr és a Mester, szolga, barát és bátyó Istennel együtt értünk;

Szentlélek, Isten ereje és szeretete bennünk, legbensőbb bensőnkben, közelebb hozzánk, mint mi önmagunkhoz, tűz, élő forrás, szeretet, lelkek lelki olaja.

Pünkösöd

Az Atya és a Fiú elküldik a Szentlelket

- Az Egyházba,
- A világba,
- Személy szerint mindegyikünk-höz („szétoszló lángnyelvek”).

Hinni Pünkösdben – hinni a Szentlélekben: hinni Isten hathatós, nem csak lelki és túlvilági, hanem evilági és történelmi erejében is.

Hinni, hogy Egyházunk mindig újra meg újra csodálatosan megtisztul, erőteljes, vonzó és szép lehet, még ha történelmi korlátok között is.

Hinni, minden kőkemény tapasztalatunk ellenére is, hogy világunk előtt nem csak az az örök üdvösség lebeg, hanem evilági nagyszerű jövő; békességben és sokféleképpen boldoguló társadalmak, emelkedő nemzetek, mindig nagyobb és varázslatosabb jövő.

Hinni, hogy mindegyikünk feltétlen bizalommal és nagy gyönyörűséggel követheti Jézust, mindenkinek mind több hasznára.

■ Dr. Gesztesy András

Közel hatvanan járultak első szentáldozásukhoz a Szent Mór Katolikus Iskolaközpont diákjai közül május 16-án, a Bazilikában

Fotó: Tóth László

Értékek Európája

Az Európai Unió tőlünk nem keresztény kultúrával rendelkező múzeumi tárgyakat vár. Embereket, akik életüket Istentől értelmezik. Az EU-ban akkor találunk otthonra, ha valamennyien érezzük és érezhetjük, hogy a személyes Isten és Küldötte hordoz minket.

3. oldal

Harmadik Világ szegényei

„A budapesti központunkban, kezdetben hetente egyszer, majd folyamatosan egyre több napon foglalkoztunk azokkal a gyerekekkel, akik iskola után nem mentek haza, akik értelmetlenül töltik el szabadidejüket, akik bandában verődve csavarognak.”

4-5. oldal

Püspöki Szeminárium

Összetett terület a papképzés kérdése. Tulajdonképpen az embernek, a papi identitásnak kialakítása történik a szemináriumban. Egy szervezett és jól átgondolt, de ugyanakkor nagyon szigorú napirend szerint élünk, mely kora reggeltől késő estig tart.

8-9. oldal

Nemzetközi Családnapi Pécsett

Tíz évvel ezelőtt az 1994-es esztendő az ENSZ a családok évének nyilvánította. Május 15-én, a Nemzetközi Családnapon többek között erre az évfordulóra is emlékeztek a nagycsaládosok. Az ünnepet „A család ezer arca” címmel megrendezett országos minikonfe-

Urszalné dr. Pécsi Rita

renciasorozattal kívánta emlékeztetessé és hasznossá tenni a Nagycsaládosok Országos Egyesülete. Az ország nagyobb városaiban, egy időben, május 14-én 17–19 óráig „mini-konferenciákat” rendeztek a családdal kapcsolatos különböző témakörökből. Pécsett a család és az iskola kapcsolatáról tartottak kerekasztal-beszélgetést a pécsi nagycsaládosok, melyre minden családdal foglalkozó szakembert, pedagógust és érdeklődőt meghívtak. Az érdeklődők hallhatták *Urszalné dr. Pécsi Rita*, a Szent Mór Katolikus Iskolaközpont igazgatónőjének és *dr. Molnár Alíz* ifjúsági és gyermekorvos előadását. A konferencia helyszíne a Szent Mór Iskolaközpont Kápolnaterme volt. Az együttlétet azt kívánta kifejezni, hogy a család milyen nagy szerepet játszik a társadalmi élet minden területén, és mennyire fontos, hogy megfelelő alapot teremtsen a gyermek életében.

A 2004-es esztendő folyamán valamennyi egyházmegyében szerveznek sajtóbeszélgetést a helyi és a budapesti egyházi média képviselői részvételével. Pécsett április végén került sor e napra.

A beszélgetésen jelen volt *Mayer Mihály* pécsi megyéspüspök, *Veres András*, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, *Szerdahelyi Csongor*, az MKPK sajtófőnöke, *Juhász Judit*, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgató helyettese, *Neumayer Katalin*, a Magyar Kurir főszerkesztője, *Szikora József*, a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének elnöke, valamint a helyi média képviselői és az egyházmegyénkben plébániai értesítőt szerkesztő pap és civil testvérek. A találkozó az Egyház és a mé-

Juhász Judit, Mayer Mihály és Veres András

dia kapcsolatát kívánta erősíteni, a kommunikációt hatékonyabbá tenni.

Mayer Mihály püspök úr kiemelte a helyi médiumokkal való jó kapcsolatát és megköszönte munkájukat. Jelezte, hogy nagyon örül a Magyar Katolikus Rádió létrejöttének és bízik abban, hogy nem csak Budapest hírei kapnak hangot, hanem az ország többi területe is bemutathatja majd értékeit.

A kereszténység bélyegeken

Szent Gábor Bélyeggyűjtő Egyesület a Mariaszell-i Közép-európai Katolikus Napok záróünnepsége alkalmából bélyegbemutatót tartott 2004. május 21-én, a szekszárdi Szent József Katolikus Általános Iskola aulájában.

A találkozó jelmondata: KRISZTUS EURÓPA REMÉNYE.

Az egyesületet HAHÓT FERENC abaliget-i plébános alapította. Össze kívánta fogni mindazokat, akik érdeklődnek a kereszténységgel kapcsolatos postai kiadványok iránt, főleg a postabélyeg-sajátos világán keresztül mutatva be a keresztény hit szépségeit.

1955. május 1-jén indult útjára egy kis gépelt tájékoztató Philatelia Sacerdotalis, majd 1956. januárjától Szent Gábor Bélyeggyűjtő néven. Ezt az időpontot tekintjük a Szent Gábor Bélyeggyűjtő Egyesület indulásának. A kis csapat már 1956. októberében kiállítást szervezett Pécsett, dr. Kálmán János vezetésével.

1961-ben államellenesnek lett nyilvánítva a bélyegértesítő és a csoport tevékenysége. Hahót Ferencet és Béni Józsefet letartóztatták, és csak két év börtönbüntetés után szabadulhattak ki. Több gyűjtőtársat állásvesztéssel sújtottak vagy megalázó zaklatásoknak tettek ki.

1989-ben nyílt lehetőség a Szent Gábor B.E. újjáalakulására. Tagjai lehetünk a Szent Gábor Világszövetségnek, amelyhez addig csak lélekben tartozhattunk. Ez a Gabriel Weltbund fogja

össze a világ Gabriel Gildéit, csoportjait, 1953-as megalakulása óta.

1992-ben már részt vehettünk a IX. Gabriel Világkongresszuson, amelynek Poznan volt a helyszíne. Itt dr. Kálmán János arany Gabriel jelvényt kapott.

1996-ban a soron következő X. Gabriel Világkongresszust Kecskeméten rendeztük. Ez egy szép és megtisztelő feladatot jelentett egyesületünk számára. A 2000. évi Klein Mariaszellben tartott XI. kongresszuson 11-en voltak jelenek.

A Szent Gábor Bélyeggyűjtő Egyesület a továbbiakban is eleget kíván tenni feladatának, óvni és ápolni keresztény hagyományokat, a szemetelket gyönyörködtető keresztény motívumú bélyeggyűjtés révén. Negyedévenként tájékoztató kiadványuk jelenik meg és évente bélyegbemutatót rendeznek.

Az egyesület tagjai számos hazai és nemzetközi kiállításon is szerepelnek.

Legutóbb a genti világszövetség rendezvényén három osztályban kerültek a bélyegke bemutatásra. A tisztelet-

beli osztályban Kallós Péter: Árpádházi Szent Erzsébet gyűjteménye főhelyen került a keretoldalakra.

A verseny osztályban Székely Judit: Madonna ábrázolások a művészetben c. gyűjteménye szerepelt. A versenyen kívüli osztályban részt vettek: Bánomy Miklós, Boross Zoltán és Szegedi Janka gyűjteményei.

Értékek Európája

Nagyon sokat halunk és beszélünk az európai értékekről. Manapság igen is alapvető kérdés: mi alapozta meg Európa mai értékrendjét? Senki nem vitatja, hogy a zsidó, keresztény, görög értékek. A zsidó gyökerek az ószövetségre épülnek. A keresztény pedig elsősorban az újszövetségre, de nem tagadva az ószövetségi háttérrel. A görög kultúrából az emberiség elsősorban az emberi nagyságot és teljesítményt emelte ki.

E fundamentum nélkül európai szellemi örökségről nem lehet beszélni. Ez az örökség évszázadokat és generációkat gazdagított, eszményképeket jelölt és szült.

Értékrendet és értékskálát kaptunk az életben való eligazodáshoz. Ezt az értékrendet többféle módon szemlélhetjük. A maga objektivitásában és magának az értékrendnek kialakulásában. Az utóbbiról szinte egészen megfélekedtünk. Az értékrend tudományos megfogalmazásában megmaradunk a törvények, előírások, erkölcsi követelmények bezártságánál. Az emberiség hívő és keresztény része az értékrend kialakulását is szemléli, hiszen az összefüggések ekkor kerülnek napfényre. Nos, mire gondolok?

A zsidó kultúrában az értékrend nem képzelhető el a személyes és élő Isten nélkül. Nem a kultúra teremtette a Gondviselőt és Mindenhatót, hanem fordítva. Isten felülről jövő irányítása eredményezett együttélési szabályokat, erkölcsi követelményeket, liturgikus előírásokat. A személyes Isten nélkül a zsidó kultúra alap nélkül lóg a levegőben.

A keresztény kultúra a bibliának ugyanazt az Istenét vallja, de már azzal a gazdagítással, amelyet az Atya Küldötének történelemben lépése tovább vezet.

Ezért számunkra a Felkent, a Krisztus, az Istenember személye és az iránta való személyes elkötelezettség vezet. A keresztény értékrend mögött, gyökérként a Szentháromság egy Isten adja a fundamentumot. Keresztény értékrendről beszélni, Krisztus nélkül annyi, mint a kereszténységet az ideológiák közé sorolni.

A zsidó-keresztény értékrendben ezért mi sohasem állhatunk meg csupán a valaminél, hanem továbblépünk a Valakihez, hiszen kultúránkban a végső gyökér az elkötelezettség.

Az Ószövetség értékrendjét sem akkor, sem ma nem tudjuk megérteni a Gondviselő, az Örökkévaló, a Mindenható Isten nélkül. Az Örökkévaló műve volt a kiválasztás, a néppé formálás, az együttélés rendjének előírása. Mózes mindezt „csak” közvetítette. Személyes Isten nélkül mindez csak külső máz tartalom nélkül.

A görög kultúra mögött is ott álltak istenek, még ha ezek csupán az emberi gondolkodás szüleményei voltak is.

A kereszténység pedig sehogyan sem érthető, ha kihagyjuk a gyökeret jelentő Ószövetséget, de teljesen érthetetlen, ha kiveszett belőlünk az Atya ígérete, az egy és egyetlen Fölkent történelemben lépése.

Mit kezdünk azokkal az érvekkel, akik a mai értékek közé a felvilágosulás értékeit is sorolják? Nézzük először a háttérrel!

A keresztények egy része a XVIII. század végén elszakadt a személyes Istentől. Az egész társadalmat nem isteni háttérből értelmezte, hanem csak emberi mérccével és emberi előírások szerint. A valódi értékeket felülírta az alkotmányozás. A minőséget az emberi alkotások számszerűsége. A francia forradalom első két évének halottairól hallgat a történetírás! A forradalom szlogenje: szabadság, egyenlőség, testvériség már a kereszténység születése óta valóság, de a forradalom

e szlogent Isten nélkül értelmezte. A jelző újdonsága az istentagadás.

Európában vagyunk és itt állunk az Európai Unió küszöbén. Nagy kérdésünk mit viszünk az Unióba, mit akarunk az Unióba vinni. Úgy vagyunk, mint utazás előtt. Mit akarok magammal vinni, mire lesz szükségem és vajon mit vár a rokon vagy ismerős. Mi elsősorban azt szoktuk kérdezni, és mi mit fogunk kapni? A haszonelvűek kérdése vezérel bennünket. Adni nem, kapni igen. Ez elsősorban a politikusok kérdése.

Valóban számíthat ránk a nyugati kereszténység lelkület adásában? Avagy mi is elvesztettük az Istent, akire értékrendünk, emberi bizonytalanságaink, kiválasztottságaink épülhetnének. Tudnunk kell, hogy a személyes Isten elvesztése következményekkel jár. Az emberi személyi gyökere veszik el. Isten nélkül elveszítjük bizalmunkat az emberben, az emberi személyben.

Mi megtartottuk Istent. Merünk a Mindenhatóra építeni életet, bizalommal vagyunk egymás iránt. Mily jó látni és tapasztalni a különböző egyházi mozgalmak és lelkesítő csoportok közösségi lelkeségét, családi kapcsolatukat a hűségben, gyermekvállalásukat, nagycsaládos létüket, vallásuk iránti elkötelezettségüket. Mindez nem kap elég hangsúlyt a mai társadalom közszolgálati médiáiban. Mintha ezek a pozitív értékek csak giccsek, kételkedés tárgyai, megkérdőjelezhető vallások lennének. Ők valamennyien, nem is kevesen, a szélső-liberális ateista felfogás valós ellenérvei.

Kedves Testvérek!

Az Európai Unió tőlünk nem keresztény kultúrával rendelkező múzeumi tárgyakat vár. Személyeket vár. Embereket, akik életüket Istentől értelmezik. A másik fajtaból nekik is van elég! Az Európai Unióban akkor találunk otthonra, ha valamennyien érezzük és érezhetjük, hogy a személyes Isten és Küldötte hordoz minket.

a püspökségen

Papi búcsú Máriagyűdön. Az egyházmegye papjai számára szerveztek búcsúnapot május 25-én. A lelkinap vendége dr. Konkoly István szombathelyi püspök volt.

A regensburgi Mária Kongregáció tagjai látogattak Pécsre május 20-án. Ittlétükkor megtekintették a Bazilikát, majd a püspöki pincészetben megköszönhették egyházmegyének borait.

A Harmadik Világ szegényei

Először néhány szót a történelmünkről:

Mi magyarok 1100 év óta élünk Európa közepén, határainkat jelenleg Ausztria, Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország és Szlovénia alkotja.

Szent István királyunknak köszönhetően 1000 évvel ezelőtt felvettük a kereszténységet, és az ország 10 millió lakosából a többség most is római katolikusnak vallja magát.

1948-ban miután a kommunisták magukhoz ragadták a hatalmat és a több száz katolikus iskolából csupán nyolc gimnázium maradt fenn. Közülük az egyikben az Esztergomi Ferences Gimnáziumban (Esztergom 1000 éves püspöki székhely itt található primási palota) 1993–1994-ben néhány fiatal lelkes imádságba fogott

zunkat, mert ebben az évben, 2004-ben Komlón is megindult a munka, amit a Cuscóból most visszaérkezett elkötelezett magyar házaspár vezet. (Komló Budapesttől 200 kilométerre, délre a Pécsi Egyházmegyében található) a város gazdasága a szénbányászatra épült, de a bányákat bezárták, és most nagy itt a szegénység és a reménytelenség. A városban, nagyszámban élnek cigányok, ami további nehézséget okoz.

A budapesti központunkban, kezdetben hetente egyszer, majd folyamatosan egyre több napon foglalkoztunk azokkal, gyerekekkel, fiúkkal, akik iskola után nem mentek haza, akik értelmetlenül töltik el szabadidejüket, akik bandában verődve

hogy heti néhány alkalommal a cselengő gyerekekkel találkozzanak, és velük foglalkozzanak. Ezek a fiatalok voltak az első magyar misszionáriusok, azok, akik eldöntötték, hogy egy vagy két évet töltenek el Cuscóban, a mozgalom központjában a szegények szolgálatában, hogy ott csendben és magányban megismerjék és megszeressék Krisztust, és egyben megtalálják hivatásukat.

Az utóbbi hat évben 15-en mentek magyar fiatalok Peruba, és nem hiába, mert ketten már a papi hivatás mellett döntöttek. Többen pedig Peruból visszatérve, budapesti házukban vagy Komlón dolgoznak a szegények között, a mozgalom lelkiségét követve. Így budapesti központunk nem csak a gyerekekkel foglalkozik, hanem segíti a fiatalok felkészítését a missziós hivatásra (mozgalom dokumentumainak megismertetése, spanyol nyelv tanítása, stb.) Ezen kívül itt történik az újságok fordítása és nyomdai előkészítése.

A budapesti központ alapterülete nem nagy, mindössze 100 négyzetméter. Négy szobából és a mellékhelységekből áll.

(Folytatás a következő oldalon)

és megalapították a magyarországi mozgalom első imacsoportját, hogy ezzel igyekezzenek a „szegények szolgálatára” állni.

Meghatározó volt az alapító Giovanni Salerno atya látogatása, aki először 1994-ben járt Magyarországon, és azután minden évben eljött hozzánk, és elhozta magával e mozgalom misszionáriusait is, akik segítettek és bátorítottak minket, akiken keresztül megismerhettük a mozgalom nagy családját, a szegények szolgálatát, a Harmadik Világ nyomorúságát.

A kis maghoz elkötelezett emberek csatlakoztak, akik először a fordításban, a füzetek kiadásában és a terjesztésében segítettek.

A sok bátorítást, amit missziós testvérektől és Giovanni atyától kaptunk sikerült tettekre is váltani, és az első házunkat 1999. januárjában nyitottuk meg, Budapest legszegényebb körzetében a nyolcadik kerületben. Azért írjuk, hogy az első há-

csavarognak. Segítette munkánkat, hogy újabb és újabb segítők jöttek főiskolás és egyetemista fiatalok személyében, akik fontosnak tartották,

(Folytatás az előző oldalról)

Két szoba áll a gyerekek rendelkezésére, itt tanulunk és játszunk, egyben az iroda működik, egyet pedig elcsendesedésre, imádságra használunk. A gyerekek hétköznap déltől jöhetnek a központba, a foglalkozásokra, melyek mindig imával kezdődnek. Először tanulunk velük, segítünk lelkük elkészítésében, majd foci a közeli tereken, vagy pingpong, emellett, főzőszakkör, hittanóra, ministránsfoglalkozások, közös étkezések, videofilm, közös játékok. Szombaton egész napos kirándulások, újabb barlangászat, és minden héten két alkalommal közös szentmise. Ezek a jelenlegi lehetőségeink. Az évek során csak gyűlnek a gyermekek nevei, azoké, akik már megfordultak nálunk. Mostanra az első generáció már ki is repült kezeink alól. Jelenleg 110 gyermek szerepel a listánkon. Egy-egy programon maximum 15–20 gyermek tud részt venni. Azt is mondhatjuk, hogy kinőttük központunkat, nagyobb helységekre lenne szükségünk. Imádkozunk azért, hogy ez a problémánk megoldódjon.

2003. szeptembere óta már minden hónapban tartunk lelki napot a mozgalomhoz tartozóknak, és az itt dolgozó számára. Sőt májusban egy ötnapos lelkigyakorlaton veszünk részt Kárpátalján. Nyáron sokat táboroztatunk, ahol a gyerekek elkölthetik pontjaikat, amiket év közben szereztek. A magyarországi mozgalom elsősorban négy-öt elkötelezett házaspár munkájára épül. Ezért is várjuk türelmetlenül azokat a magyar fiatalokat vissza, akik a mozgalom papjai lesznek. Mozgalmunkat Magyarországon kiadványaink által sokan ismerik, házaik egyházmegyei jóváhagyással működnek. Az országban több helyen is alakultak közösségek, akik a mozgalomért imádkoznak.

Terveink: Szeretnénk, hogy minél többen megismerjék a mozgalom lelkiségét, szeretnénk bemutatni az elkötelezett életben rejtő értékek szépségeit, és abban is segíteni, hogy a magyar fiatalok felismerjék a hivatásuk lényegét.

Az országban sok olyan település van, ahol szükség lenne a segítségre, és számítanak a mozgalom jelenlétére. Ezért máshol is szeretnénk házakat nyitni, de mindez attól függ, hogy lesznek e nagylelkű fiatalok, akik hajlandók elkötelezni magukat a szegények szolgálatára a mozgalomban.

Ukrajnában, Romániában és Szerbiában jelentős magyar kisebbség él. Imádkozunk azért, hogy segíthessünk, hogy ezekben az országokban is megismerhessék a mozgalmat.

Az imádság tartott meg minket ez ideig. Bízunk benne, hogy ha továbbra is kitartóan imádkozunk, és imádkoznak értünk, megvalósulnak Isten tervei, amit kigondolt üdvösségünkre és a szegények szolgálatára.

■ Szkladányi László sptm

Hazádnak rendületlenül

Sűrű program zúdult ránk április–május fordulóján. Gondoskodtak róla, hogy európai uniós csatlakozásunk igazi fiesta, össznépi örömműveljen. Köszöntések, ünneplések zajlottak reggeltől estig. A vízcspából is az unió folyt, minden más érdektelenné vált. Még Anyák napja is az árnyékban maradt.

Az EU-csatlakozás napjaiban Európa névadója lett a fél ország ötleteinek. Szigetváron Európa-parkot, Nyíregyházán Európa-kaput, Tornyiszentmiklóson Európa-tavat avattak, Gyulán és Ózdon Európa-sátor nyílt, míg Vácott megáldották az Európa-harangot. Volt EU-totó Szentesen, Európa-bál Baján és Pécsváradon, EU-májusfa Mórán és Győrött, „Unióba futás” Miskolcon és Várpalotán, EU-üzenőfal Kaposvárott, EU-hófélaballón Szekszárdon és EU-staféta Sátoraljaújhelyen, ahonnan száz, léggömbbe zárt üzenetet küldtek Európának. Európaiak voltak az ízek, a dalok, a mesteremberek, EU-színekbe öltözött a makói híd, és más hidakat is „felöltöztettek”. Budapestten plage terület a Szabadság-hídra, s az Erzsébet-hídról vízesés zubogott a Dunába. Rendeztek még tűzijátékot EU-s csillagokkal, EU-gálát, euromajalist, eurocafé és EU-s „Ki mit tud?”-ot, s szerveztek „európai” vetélkedőt, filmhetet, karnevált és számtalan sportversenyt is. Mosonmagyaróvárról 650 galamb repült fel, Egerben pedig 2004 esernyő nyílt ki egyszerre, s megannyi ceremónián felhangzott Beethoven IX. szimfóniájának Örömdódája – vagyis az EU himnusza.

Pécsett is akadt műsor bőven: kórustalálkozó, éjféle köszöntés és tűzijáték, felvonulás, téraavatás, rock-zene-kari harsogás és komolyzenei hangverseny valamint nemzetközi gasztronómia kínálat. Magam is több ünnepi helyszínt bejártam. Van okom személyes élményeim közül kettőt kiemelni. Az egyik a Színház téren rendezett, a megyéből összesereglett iskolai énekkarok szép dalolása és a Bólyi Ifjúsági Zenekar muzsikálása, a másik a Kereskedők Háza melletti – egyébként meglehetősen jelentéktelen – kis terület Európa térré keresztelésének aktuusa. Mindkét ünnepségen felcsendült az EU himnusza, a szép, lenyűgöző beethoveni dallam. De hiányzott valami, hiányzott mellőle mindkét eseményen a magyar himnusz. Rossz érzés fogott el. Miféle szolgálalkú, torz világképű műsorszervezők kezében volt itt a karmesteri pálca?

Eszembe jutott tavalyi állami ünnepünk. Két magas rangú politikusunk egyikének akkori szónoklata szerint Augusztus 20-a eddig a múltból szólt, mostantól a jövőről fog szólni. Mási-

kuk arra figyelmeztetett, hogy ez az utolsó Európai Unió kívüli Augusztus 20-a. Már akkor balsejtelmem támadt. Arra gondoltam, ezentúl más fényt kap majd az a Szent István-i nap, s ezen keresztül – európai uniós tagságunk árnyékában – halványodni fog a magyarok krónikája. Fokozta féltelmemet, hogy honfitársaink seregnyi világpolgári indíttatású megnyilvánulása jelezte már addig is magyarságunk semmibe vételét.

„Hazádnak rendületlenül...” – szól hozzánk Vörösmarty szava. Emlékezzünk. Nem olyan rég volt, amikor az ezer éve élénk tartott kereszt helyett vörös csillaggal mutatták nekünk az utat, himnusznak helyett a Köztársasági Himnusz, a Szózat helyett az Internacionálét énekelgették velünk. És nemzeti lobogónk közepébe szovjet mintájú címert illesztettek, csak piros-fehér-zöld színeit hagyták meg. Most meg helyenként ezt a trikolórt is szinte elnyomták a csillagos kék színű zászlók, valahogy úgy, mint amikor egykor a vörös lobogók lepték el a látómezőt.

Az államalapítás milleniumi ünnepség sorozatának nyitányán Nemeskürty István kormánybiztos így kezdte szónoklatát: „A magyar nép ezer évvel ezelőtt elhatározta, hogy megmarad. Megmarad mint állam, és megmarad mint nyelv. Megmaradtunk.” Történelmünk viharos századain át, a szovjetek uralma alatt is, a nemzettudat sikerrel őrizte önmagát és a reményt, hogy lesz jövőnk. Időszakosan ugyan, kis létszámú gazdagodó társadalmi csoportok nemzethez kötődő számai megmegtartottak, mégis, azért megmaradtak magyarnak. Most azonban a mohón gyarapodni vágyók – az egyén mindenek fölé emelése – eljutottak a nemzet fogalmának kigúnyolásához és a nemzetben gondolkodók megvetéséhez, sőt fenyegetéséhez is. És az ő szellemük nyomán egyes ünnepi műsorokból kifelejtik nemzeti imádságunkat.

Elszomorító, hogy mindig akadnak, akik túl lihegik a dolgokat, s a hazafiatlanok között ott vannak azok a szervilisek, akik pápábbak akarnak lenni a pápánál, és készek földadni mindent, ami eddig a miénk volt. Pedig senki nem kéri ezt tőlünk. Brüsszel felől alapvetően olyan hangok jönnek, miszerint az unió nem olvasztótégely, mely egységes masszává akarja gyúrni-keverni a népeket. Sőt, őrizni akarja a nemzetek önállóságát és sajátosságait, mert a sokszínűségben képzeli megtalálni az unió erejét. Ezért hát, továbbra is, „hazádnak rendületlenül, légy híve, óh magyar!”

■ Dr. Schmidt Pál

Emlékeim Mindszenty bíborosról

Azok közé a nagyformátumú személyiségek közé tartozott, akikről már életében lehetett tudni, hogy tevékenysége, példamutatása a messzi jövőbe fog hatni, sugározni.

Tizenhárom esztendő gimnazista kisdíák voltam, amikor 1946. október 19-én Pécsre látogatott – frissen kinevezett hercegprímásként, bíborosként. Este vonult be a Székesegyházba népes papi kísérettel, a 47. sz. P.C.F. csapat cserkészeinek sorfala között. Határozottan, rendkívül lassan beszélt, szinte diktálásként írni lehetett szavait. Az USA első elnökét, George Washington-t idézte: „Vallás és erkölcs az állam jólétének legnélkülözhetetlenebb támaszai...”

Másnap a Dóm-téren hatalmas tömeg előtt a keresztény szülők óriási felelősségére, majd az egyházi iskolák ellen már akkor megindult fondorlatos kommunista támadásokra utalt: „Emlékezünk egy országra, és emlékezünk egy időszakra, ahol régen-e vagy újabban, mellékes, a rozdsás patront atombombának nézték, és ahol mosolygós kis gimnazistában anarchistát és nihilistát láttak...” (óriási derűtség!)

Két évvel később, 1948. június 4-én ünnepeltük a máriagyúdi kegyhely fennállásának 800. évfordulóját. Akkor már teljes erőbedobással, sajtóban, rádióban, moziban, a legnemtelenebb eszközökkel folyt a bíboros személye, az egyházi iskolák elleni harc. (Ez utóbbiak államosítása néhány napon belül meg is történt.) Mindszenty József már előző este, június 3-án Pécsre érkezett, ahol Virág Ferenc megyéspüspök vendége volt. A jezsuita gimnázium, a Pius diákjai hatalmas rokonszenv-tüntetést szerveztek a Dóm előtti térre. Gyertyák, fáklyák világítottak a szürkületben. Leírhatatlan izzó hangulat, félpercenként hangzik fel a tér különböző részeiből a tömeg-jelszó: „Éljen Mindszenty, éljen Mindszenty!” Várjuk, hogy a hercegprímás megjelenjék a püspöki palota erkélyén, és szóljon hozzánk. Ám nem történik semmi. Hirtelen valaki bekiáltja: „Menjünk a kőtárhoz!” Villámgyorsan átvonulunk s a püspöki rezidencia egyik északra nyíló ablakában gyertyáktól megvilágítva megjelenik a bíboros. Nagyon röviden szól: „Pál apostolnál olvassuk: Ha mennyből szállott angyalok hirdetének nektek

mást, mint amit mi hirdettünk, ne higgyetek nekik...” (kis szünet) „Hát még ha nem is mennyből szállott angyalokról van szó...” Derűtség, tapsvihár után Mindszenty megáldja a fiatalok tömegét.

Másnap Máriagyúdon százezres tömeg a teljes püspöki kar jelenlétében ünnepli az ősi kegyhely jubileumát. Jómagam 15 éves cserkészként az elsősegélynyújtásban segítettem. Az egyre inkább kommunista irányítású hatások mindent megtettek (vonatok, buszok leállításai, sajtó- és rádiópropaganda) a zarándoklat meghíúsításáért. Hasztalan. Mindszenty bíboros és főpap-társai a kegytemplom előtt felállított oltárnál koncelebrálják az ünnepi szentmisét. Szentbeszédéből idézek: „Egy szlovákok által lakott felvidéki faluban jártam egyszer. Sziklás, alig valami kis termést adó talaj, az emberek igen szegények. Mondtam nekik, hogy miért nem költöznek termékenyebb vidékre. „Főtisztelendő úr, mi nem hagyjuk el halottainkat!” Íme, az egyszerű, de a múltat tisztelő ember hitvallása. Csak az állat nem tiszteli a már kimúlt elődöket.”

1849. februárjában szüleimmel, húgommal megdöbbenve hallgatjuk a budapesti rádió által naponta közvetített Mindszenty-per néven elhíresült koncepció „rendezvényét”. Ez nem lehet igaz! Ez nem a mi általunk megismert Mindszenty! Mit tettek vele, hogy alig mond ellent Alapy Gyula „népfőügyész” egyértelműen hamis vádjainak? Ma már könyvtárnyi irodalom foglalkozik a komédia-perrel, hogy milyen fizikai, pszichikai, az akaratbénító vegyszereket is bevető ráhatással

csikarták ki a diktatúra pribékjei a legképtelenebb „vallo-másokat” áldozataikból. Hissen letartóztatása előtt a bíboros írásban juttatta el hazai és külföldi szervezetekhez, diplomatákhoz ezzel kapcsolatos, nagyon is megalapozott sejtelméit, melyeket a világ-médiuumok letartóztatása után azonnal nyilvánosságra hoztak:

„Nem vettem részt semmiféle összeesküvésben. Nem mondom le érseki tisztetről. Nincs vallanivalóm és semmit nem írok alá. Ha mégis megtenném, az csak az emberi test gyengeségének következménye, s azt eleve semmisnek nyilvánítom.”

1953. őszétől Zalaegerszegen voltam tanítóképzői és zeneiskolai tanár. Abban a nyugat-dunántúli városban, ahol Mindszenty József hittanárként, káplánként, plébánosként 1917 és 1944 közt tevékenykedett. (Akkor már évek óta életfogytig tartó büntetését

töltötte a bíboros.) Diákjaim közül jó néhányan, de a szülők, nagyszülők zömmel egykori tanítványai, lelki gyermekei voltak. Zárt ajtók mögött, suttogva idézték fel Mindszenty megalkuvást nem ismerő, páratlanul következetes, a közjóért nem csak szavakkal, hanem cselekedé-

Emlékmű Mindszenty szülőfalujában

tekkel fáradhatatlanul munkálkodó személyiségét. Puritánságára utalva maguk közt Zalai Lámának is neveztek, az általa vezetett plébániát (ma ott áll a szobra, az egyik iskola az ő nevét viseli!) – célozva, a magyarosítás előtti Pehm családi nevére – Pemináriumnak hívták.

A zalaegerszegi családias otthonokban tartott titkos hittanórákon, cserkészgyűléseken, kirándulásainkon gyakran idéztük föl mártíromságot is vállaló karizmatikus személyiségét, tanításait.

(Folytatjuk)

■ Ivasivka Máttyás

Hűség a hazához, hűség a hithez

Beszélgetés Döbrentei Kornéllal

„Történjék bármi, szaggathatnak viharok, fenekedhetnek rám gonosz, fejszés emberek, én végső lehetésemig kitartok itt, ahol születtem. Mert ez a föld az enyém. Nem futhatok, nem szökhetek el semmi elől, legyen ez bármi rossz – ez a sorsom.” (Tiszóka)

Döbrentei Kornél költőnek 1967-től jelennek meg a versei. Kötetei: Skorpió jegyében, Naplövő, Honvagy egy álom után, Vitézeknek való dévaj balladák, Rebellis türelem, A hadrafoghatóság ábrándja (esszék), Vajúdó feltámadás (esszék), Kardélen.

Irodalmi díjai: József Attila-díj (1991), Kölcsey-díj (1994), Balassi Bálint-emlékdíj (1998), Rendületlenül diploma (2001), Br. Eötvös József sajtódíj (2001), Alternatív Kossuth-díj (2004).

– *Írásain átsugárzik a kereszténység erkölcsi alapot adó ereje, annak a meggyőződésnek a tudata, hogy az emberi tartáshoz nélkülözhetetlen értéket ad a hit.*

– A keresztény nevelést a szüleitől kaptam. Óriási dolognak számított édesapám tette, aki be mert írni hittanra egy olyan történelmi helyzetben, amikor ez bűnnek számított, különösen a mi osztályidegennek tartott családunkban. A költészet lényege számomra az istenhitnek fontos megnyilvánulása. Kaptam egy nyelvet, képzeletet, amely fölött csak részben uralkodom. Az isteni kegyelemből árad rám a műnek az a része, amit ihletnek is nevezhetünk. A versírás számomra az őszinteség maximuma. Ha hajnalban úgy ébredek, hogy kapok egy sort, azt az isteni kegyelem részének tekintem. Hiszem, hogy a művészeteknek és a művészeknek van egy külön státusza Isten szemében, ez nem elrugaszkodást jelent, hanem a mindennap kivívott szabadságomat, megtisztulásomat.

– *A Szentatya egyszer azt mondta, hogy a művészek gondolatai és cselekedetei középpontjában az igazság, a jószág és szépség álljon. Önnek mi a véleménye erről?*

– Ezzel teljesen egyetértek. Ha valaki az isteni kegyelem megvilágosító erejével gondolkodik, dolgozik, akkor a teremtésbeli harmóniára érez rá. A problémánk az, hogy ezt a harmóniát szétzúzták. Olyan történelmi helyzetbe születtem bele 1945 után, ahol a rendszer hivatalos ideológiájává az ateizmust tette, és összes eszközzel arra törekedett, hogy ezt a hármas egységet szétzúzza. Európának ebben a részében újra kell építeni mindent. Könnyű azoknak az országoknak, amelyek nem ismerték a megszállásnak ezt a szörnyű formáját. Aki itt ez ellen akar szelíden is föl merete emelni a szavát, már ezt az isteni küldetést teljesítette. A kereszténység számomra nem csupán vallás, hanem az igazság, szépség, jó-

ság harmóniájának az alapja és felépítménye is. Azt az erkölcsi rendet jelenti, amely megőrzi a benső világ egységét a tájjal, a hazával, amit harmóniának nevezünk.

– *Bolberitz professzor úr szerint Európa lassan csak a múltjának emlékével dicsekedhet, mert a jelene nem más, mint egy rosszul sikerült Amerika.*

– Ugyanezt vallom, sőt Európa múltjának nagy részét is féltünk kell. Újra meg kell a bázisát teremteni annak az erkölcsi, gondolati egységnek, amelyből kiindulva ezt a sátáni, kikezdehetetlennek tűnő uralmat meg lehet változtatni. Ha ez így folytatódik, akkor csúnya szóval minden elrothad. A rothadás televényé is válhat, és új-jászületés is lehet belőle. De ami itt van, abból nem lesz jó televény, ha kinő is belőle valami, nagyon rossz csira lesz. A magyarság, Európa és az emberiség jövőjét is féltém.

– *Magyaroknak való c. versében is felteszi a kérdést: „S akkor a hitványok maradnak meg magnak, / Abból majd miféle magyar sarjak hajtnak?”*

– A legpesszimistább verssornak is reményt kell sugallnia, mert különben nem írja le az ember. Soha nem szabad eleve földadni, ugyanis azzal a sátánt misztifikáljuk, aki ugyanúgy elbotolhat, kifáradhat. Erőt kell kifejtenünk, rá kell döbentenünk az ellenfelet arra, hogy ne tovább. Magyarország ma egy felelősség nélküli ország, ahol még a félelem sem visszatartó erő. Gondoljunk a Passió c. filmnek arra a jelenetére, ahol azt hiszik, ha halálra korbácsolnak valakit, már legyőzték. A legyőzőimket soha nem szabad misztifikálni, mert akkor örökké rabszolgasorban maradunk. Az igazságnak kell érvényesülnie abban az országban, amely több mint ezer éve keresztény, amelynek a védőszentje a Szent Szűz, amelynek a népét ez a hit tartotta meg a tatár, a török, a német ellen. Nem lehet elhinni, hogy röpké 40 év alatt nemzedékeket mostak át, még akkor sem, ha nagyon elkeserítő a helyzet, hiszen értékeket tettek kétségessé. Nem igaz, hogy nem lehet fellépni a félelem, a rákényszerítés, az „egyállenséges” ellen. Ha egy gyülekezetben csak ott ember akad, aki nem vásárolható meg, ott lesz tiszta.

– *Úgy tűnik, hogy az 1989-ben írott Átpingált március vagy az 1992-es Rebellis türelem c. versei még mindig nem veszítettek el az aktualitásukat. Most már Európai Unió állampolgárként mennyire bízik abban, hogy megvalósul az álom „egy sosem volt lehetett Magyarország után”?*

– Az Unió egy szép forma, de minket, tizeket egy nálunknál szerencsésebb helyzet miatt gazdaságilag sokkal magasabb szintű hatalmi rend fogad magába. A látszólagos egyenjogúság és béke nevében ez egy hatalmas piacorientált ügy. A maguk technikai fejlettségénél fogva olcsóbb és talán jobb minőségű áruikkal betörnek hozzánk.

Országunk bármilyen szépen akar az Unióhoz tartozni, attól tartok piacként kerül oda. A döntések nem itt fognak születni, féltő, hogy kiszolgáltatottak leszünk, főleg a mezőgazdaság, ami Európa éléskamrája volt. Izben, színben, gazdagságban örök ellenfele a többinek. Hát ez most le lesz törve. A gyarmatosításnak egy nagyon rafinált, új formája ez, amivel szembeszállni csak erkölcsünk és karakterünk segíthet volna, hogy ne váljunk a nemzetközi profit kiszolgáló táborává.

– *Még 1979-ben írta Önről Dóka Péter, hogy „Figyelmeztetés minden verse. Figyelmeztetés a pinceperspektívájú népek, Tizenhárom garáncsú messzeség a miénk”. Utoljára megjelent verseskötetének alcíme: Versek a megmaradásért. Magyarországon az irodalomnak mindig volt egyfajta nemzetet ébresztő szerepe. Betölt-e ma ilyen hivatást az irodalom?*

– Nem tudja, de megpróbálja. A nemzetet ébresztő nagyon romantikus fogalmazás. Itt arra lenne szükség, hogy le tudjunk számolni a tévhiteinkkel. Újra kéne írni a tankönyveket, új egyetemi tanárokat kéne kinevezni. Ehhez bátorság és szabadság kell. Az európai globalizmus nem kedvez annak a modernként értelmezhető hazafiságnak, ami kényszer nélküli szembenézést jelent múlttal, jelennel, jövővel. Bűnösnek tartják azt a réteget, amelyik pontosan látja, hogy ezt a rossz jelent nem fogjuk tudni perspektivikus jövőre váltani. Felül kellene már vizsgálni, valóban mi vagyunk-e Európa egyetlen bűnösnek tartható népe. Nem tudom, meddig lehet ezt a kis népet Európa bűnbakjának kinevezni, meddig engedjük ezt. Ennek a kis népnek az életre ébredését viszont, amelyet mégiscsak 4 felé vágtak, minden életre támadó készségét kétségbe vonják, és el akarják nyomni. Miért nem sikerül a nemzeti magyarság kérdését vonzóvá tenni? Nem csak a művészek, hanem minden jóakarató ember feladata lenne a hithez és a hazához való hűség egységének helyreállítása. Ebben óriási felelőssége van a történelmi egyházaknak is. Mindszenty rehabilitálása után nem szabad megjedni egy Horn Gyula-i fenyegetéstől. A történelmi magyar egyházak sorsa szorosan egybefügg a magyar nép sorsával. Az egyházat ért üldözések és támadások után nem lehet rossz kompromisszumokat kötni, mert annak a levét még az unokáink is inni fogják. Van egy dolog, amikor a nagyvonalúság a nemzet sorsába kerülhet. Itt van az a pont, ahol álljt kell parancsolni. Az embereknek van egy egészséges életstílus-töne. Ezt az életstílust kéne olykor ébren tartani, erősíteni. Meg kell őrizni belső méltóságunkat, önbecsülésünket, nem válhatunk másodrendű XXI. századi bérrabszolgává. Ehhez a hazához jogunk van, őseink által megszenvedett, kiharcolt jog az élet teljéhez és a jövőhöz. ■ Haider Márta

„Szeretsz, engem? – legeltesd

1742. és 1746. között rendelte meg Berényi Zsigmond püspök a Pécsi Püspöki Szemináriumot. Működött, egészen az egyházi intézmények államosításáig. 1949-től gyógypedagógia intézetet költöztettek az épületbe. A rendszerváltás után visszakapta az egyházmegye és újra indulhatott a működés. Két éve már, hogy a Tetteye utca 14. szám alatti, volt kármelita kolostorba költöztek.

Idén június 15-éig várják azokat a növendékeket, akik papi szolgálatra szeretnének jelentkezni.

A szeminárium belső életéről és mindennapi rendjéről kérdeztem a elöljárókat:

Takács Gábor rektor úr:

– *Mikor és milyen körülmények között indult újból a papképzés Pécsen?*

– Amikor 1990-ben Mayer püspök úrral beszélgettünk, akkor én mondtam, hogy nagyon jó volna, ha haza tudná hozni a kispapokat. Még az is megfelel, ha a Mecsek oldalában csinál egy sátorábort. 1991-ben jött haza a szeminárium, a Hunyadi út 11-be, a Dunántúli Napló volt főszerkesztő-

tézmény volt. Amiben ténylegesen meg kellett újítani a szemináriumot, az maga a szemináriumi élet, hiszen a világ megváltozott, nem lehet ott folytatni, ahol 1952-ben abbahagyták. Azt gondolom, hogy ez egy óriási lehetőség volt a szemináriumnak. Az első rektor, Bán Endre rektor úr nyitott volt erre az új világra és egy másfajta szemináriumi légkört teremtett. A másfajta alatt azt értem, hogy nem a régi zártabbat, hanem egy nyíltabbat hozott létre. Ez nem fegyelem nélküli intézményt jelent, hanem ami szellemiségében nyitott, minden mai problematikára. Én úgy érzem, hogy ezt sikerült megőriznünk. Ami az intézményi egységet jelenti, a főiskola részéről, újból létre kellett hozni a könyvtárakat. Irodalmakat kellett beszerezni. Informatikai hálózatot kellett építeni, ami elég nagy munka. Most tanszéki struktúrában dolgozik a főiskola, bevezetésre került a kreditrendszer, és megtörtént a főiskola akkreditációja, tehát államilag elismert intézmény.

– *A Tetteye utcai épület mennyiben felel meg az elvárásoknak egy szeminárium számára?*

– A hely maga jó, megfelel a szemináriumi életnek. Csendes, nyugodt, nagy kerttel. Az épület elavult, kicsit szűkös, mivel kolostornak készült. Kell némi átalakítást végeznünk, épületgépészetileg is. Most a Mindenszentek temploma új toronysisakot kapott, a nyáron szeretnénk új tetőt rá, valamint kápolnákat kívánjuk felújítani és Péter és Pál titulusra szenteltetni Püspök úrral.

– *Mi az elsődleges célja egy szemináriumnak? Az Istenkapcsolat elmélyítése, a hívekkel való kommunikáció megtanítása vagy a teológiai ismeretek átadása?*

– Összetett terület a papképzés kérdése. Teológiai képzésben a főiskolán részesülnek. A szeminárium sajátos területe a papnevelésnek. Tulajdonképpen az embernek, a papi identitásnak kialakítása történik a szemináriumban. Egy szervezett és jól átgondolt, de ugyanakkor nagyon szigorú napirend szerint élünk, mely kora reggeltől késő estig tart. A benső tartalmat a spirituális adja meg a személyes beszélgetésekkel, elmélkedésekkel, a pontákkal, közös szentmisékkal. Az ő feladata, hogy a kispapokat gyóntassa, lelkiileg vezesse a helyes úton.

– *Mivel tudná a rektor úr hívni a kispapokat. A hátralévő szűk kéthetes jelentkezési időszakra, milyen meghívót nyújtana át?*

– Aki úgy érzi, hogy olyan ember, akire ráillik Aggeus prófétának a szava a többi ember szempontjából, hogy „belekapaszkodunk a kabátjába, mert úgy tudjuk, hogy vele van az Isten”. Aki ilyen embernek tartja magát, az már most nyugodtan jelentkezhet.

– *Milyen pasztorációs tevékenységet folytatnak a kispapok a szeminárium éve alatt?*

– Diakónusaink vasárnaponként prédikálnak a templomban, valamint a tanév folyamán hat hétvége van, amikor kimennek plébániákra. A 6. évfolyam egész évben plébánián lát el szolgálatot. Az alsóbb évesek kórházakba járnak betegekhez, illetve a szociális otthonokban az időseket látogatják. Szentmiséken bevezetőket mondanak, illetve olvasmányokhoz fűznek különböző magyarázatot.

ségébe, mivel ezt az épületet megkapta az egyházmegye. Itt indult újra a papnevelés hosszú szünet után. Történetéhez tartozik, hogy tulajdonképpen két intézmény került egy épületbe, hiszen nem is a szeminárium, mint önálló intézmény került megalapításra, hanem újra indult a régi pécsi Hittudományi Főiskola. Később a főiskola átköltözött a régi szeminárium épületébe, a Papnevelde u. 1-be, a szeminárium pedig maradt a Hunyadi út 11-ben. Ez a 2004-es esztendő a második évünk, hogy elköltöztünk a Tetteye utca 14-be, a volt Kármelita kolostor épületébe. A szeminárium ezzel megkapta a Mindenszentek templomát, mely Pécs egyik legrégebbi temploma.

– *Mennyiben fedezhető fel folytonosság a államosítás előtti szemináriummal, illetve miben kellett új működési, szervezeti egységet létrehozni?*

– Valamiben a folytatása, valamiben pedig egy megújult változata. Amiben folytatni szeretnénk a hagyományokat, az az a minőség, amit a régi szeminárium képviselt. A régi szeminárium, ha csak Sipos kanonok egyházjogászt vesszük – az ő jegyzetét tanították az egész világban –, egy jó minőségű, oktatási, nevelési in-

juhaimat"

A Püspöki Szeminárium prefektusát, *Dohány Zoltán* atyát a heti rendről kérdeztem:

Hétköznap

- 6.20:** kápolnába mennek
- 6.30:** szentmise, elmélkedés
- 7.30:** reggeli
- 8.00:** főiskola
- 14.00:** ebéd
- 14.30:** kimenő (ügyintézés)
- 17.00:** stúdium
- 18.30:** Szentírás-olvasás, esti dicséret
- 19.00:** évfolyamonként punkta, ahol lelki pontokat kapnak elmélkedésre
- 20.00:** szabad program
- 22.30:** villanyoltás

Szombat

- 7.00:** szentmise
- 7.45:** reggeli
- Két részletben stúdium délelőtt
- Délután szabad, illetve
- 16.00:** csöndes foglalkozás
- 18.30:** lelki program, szentmise
- 20.00:** filmklub

Vasárnap

- 7.00:** kápolna
- 10.45:** szentmise a Mindenszentek templomában
- 12.00:** Ebéd
- Délután szabad program
- 18.30:** elmélkedés
- 19.00:** vacsora
- Este évfolyamonként kötetlen beszélgetés
- 22.30:** lámpaoltás

– Van e lehetőség a rend alóli felmentésre?

– Természetesen. Ügyintézésre, orvosi vizsgálatra vagy bármire van lehetőség. Engedéllyel lehet távozni. Azt szigorúan kérjük, hogy beszéljék meg az előjárósággal, hogy tudjuk, ki merre tartózkodik.

– Mi tartozik a prefektus hatáskörébe?

– Minden kisebb fajsúlyú külső fórumos ügyek. Tankönyvbeszerzés, értelmezés, napirend, tanulmányi problémák.

Kajtár Edvárd spirituális atya vezeti a szemináriumi lelki nevelést:

– *Hogyan valósul meg a lelki képzés, a belső fórum kialakítása?*

– A lelki képzésnek két területét lehet megkülönböztetni. Egyik a közösségekben való szellem alakítása, a má-

sik a belső személyes munka. Közösségi képzés is több területre bontható: van egy liturgikus dimenziója, hogy a napirendi pontok jól összehangolt, kellően szépen kialakítható klímájában éljük meg istenkapcsolatunkat. Ide tartoznak a lelkigyakorlatok is. Valamint van a lelki hozzáállás az egészhez, ami csak a személyes belső motiváltsággal működik. Minden este 8 és 9 óra között van egy évfolyamokra lebontott lelki képzés. Ebben a növendék kap útmutatást a saját személyiségének, lelkiségének megfelelően. Ez úgy történik, hogy egy elmélkedési anyagot közösen feldolgozunk, majd ezt használja a hét folyamán. Ez az az irányított lelki fejlődés, melyen keresztül valaki megkapja azokat a szükséges elemeket, melyek bensőleg is, a szellemiségében lelkiségében pappá teszik. Évente egyszer van egy egyhetes lelkigyakorlat, amikor meghívunk egy papot, aki egy évre programmal látja el a közösséget, ugyanakkor havonta tartunk egy kétnapos rekollekciót, lelki regenerálódási időszakot. Ekkor pénteken délután kiszakítjuk magunkat a ritmusból, próbáljuk összeszedni gondolatainkat, áttekinteni elmúlt heteinket, majd szombat délelőttre meghívunk egy papot vagy szerzetest, aki a papi életnek egy sajátos területéről tart előadást, hogy ezzel segítse a növendékeinket, hogy még jobban alakulhasson a papságban. Az elsős növendékeknél még a hitbéli tisztánlátás a cél, alapvető, alapoó képzésben részesül. Ez egy keresztény hitbéli felzárkóztatás.

- 2 év a hivatás tisztázása,
- 3. év a papság emberi dimenzióit hangsúlyozza,
- 4. év lektorátusra való felavatás időszaka Isten igéjével való kapcsolatot építi,
- 5. év a papi életből vett élethelyzetek modellezése a cél.

Az említett belső fórum: személyes lelki vezetés. Minden hónapban, minden növendékkel van egy személyes beszélgetés. Ebben a szemináriumi beilleszkedésről, a hitbéli hozzáállásról, Istennel való kapcsolatáról beszélgetünk.

Pitöczky Zsolt 5. éves hallgató

– *Hogyan tekintesz vissza a szemináriumi évekre?*

– Egerből jöttem, ahol kb. 80-an voltunk kispapok, itt pedig vagyunk 21-en. Teljesen más közönségbe kerültem, ahová először nehezebben illeszkedtem be, de sikerült. Nagyon jó közösség alakult ki köztünk. Mindenki ismeri társát. Nekem szép és tartalmas élményeket adott. Én már a 2. félévet plébániákon töltöttem, és éreztem, hogy már ott a helyem. Szorgalmi szeretnék és ebben elsődleges a tanúságtétel számomra.

éldaképeink

Casciai Szent Rita ünnepe: május 22.

Sok imádság és reménykedés után idős szülők gyermekeként született.

Rita apáca akart lenni, de szülei – valószínűleg kényszerhelyzetben – egy vad és erőszakos ifjúnak ígérték oda feleségül.

Rita szelídségével és jóságával legyőzte férje rossz természetét, és Isten felé irányította.

Szülei halála után – nem sokkal később – megölték férjét, majd egy évre rá két fia is meghalt. Rita végre kolostorba léphetett.

tett. Casciában a Mária Magdolna ágostonos kolostorba jelentkezett, ám háromszor is visszautasították özvegye miatt. Csodálatos módon léphetett be: Keresztelő Szent János, Szent Ágoston és Toletinói Szent Miklós vitte be éjjel a kolostorba.

Különös tisztelettel elmélkedett Krisztus szenvedéseiről, s arra vágyott, hogy osztozhasson a megfeszített Krisztus kínjaiban. Egy napon, miközben a feszület előtt térdelt, érezte, hogy a töviskorona egy tövise a homlokába fúródik. A mély sebből kiáradt szag miatt – amely később elmérgesedett – Ritát elkülönítették a nővérektől. Csak egy római zarándoklat alkalmával mehetett az emberek közé, amikor Isten Rita könyörgésére eltüntette a zarándoklat idejére a sebet, de úgy, hogy fájdalmai megmaradtak.

1447. május 22-én távozott a földi életből.

Testét soha nem temették el, mert nem érte romlás. Sértetlenül került ki abból a tűzvészéből is, amelyben koporsója porrá égett.

Házás Hétvége: jubileum és új vezetés a régióban

A HH mozgalom Magyarországon abban az izgalmas évtizedben indult el, amikor ugyan már nem működött az Andrássy út 60. „intézménye”, de komoly tétje volt bármilyen közösségi létnek a nagy „kommunizmuson” kívül.

1984-ben egy osztrák házaspár hozta a hétvégét Budapestre, innen került át 1987-ben Pécsre. *Bíró László* püspök úr – akkoriban székesegyházi plébános – és néhány házaspár vett részt először Hétvégén, Budapesten. Ők voltak azok, akik a háttérrel adták az első pécsi Hétvégének, amit budapesti házaspárok tartottak. Innen nőtt ki a pécsi HH, a pécsi régió, s innen került többek között Szekszárdra, Kaposvárra, Szegedre, és Dombóvárra.

Május 15-én régiófelelős választás zajlott Pécsen. Ez minden esetben új tisztségviselőket jelent. A régió eddigi és újonnan megválasztott vezetőit kérdeztem munkájukról. *Markovics János és Éva*, akik átadták a stafétabotot.

– *Milyen érzésekkel élitek meg az átadás napjait?*

– Több érzés is kavarg bennünk. Egyrészt van bennünk egy elégedettség, megkönnyebbülés, mert elvégeztünk egy három éves feladatot, amit egy közösség adott, amire egy közösség hívott. Biztos nem tökéletesen, de ahogy erőnköbül telt, és igyekeztünk ezt a legjobban, lelkesen tenni, másokat is lelkesítve. Van bennünk öröm, mert sok szépet, szeretetet kaptunk, és reméljük, hogy adtunk is. Egy kis szomorúságot is érzünk, hisz ez is egyfajta elmúlás. Olyan ez, mint egy ballagáskor átélt érzés: keveredik a továbblépés, az öröm, de a búcsúzás, a szomorúság érzése is. Legerősebb érzésünk a bizalom és az öröm, hisz egy nagyszerű párnak adtuk át a vezetést.

– *Mit csinál egy régiófelelős?*

– A régiófelelős elsősorban a régióban tartandó hétvégék, és más programok előkészítéséért felelős. Közben kapcsolatot kell tartania az országos vezetőséggel, velük egyetértésben féléves programnapárt kell készítenie. Figyelemmel kell kísérnie az egyes hétvégék utáni programokat, segítenie kell házaspárokat, atyák közösségbe illeszkedését. Különböző speciális hétvégék szervezését irányítja a régiófelelős, a régióban működő vezetők, teamek országos szintű képzését kíséri figyelemmel, Természetesen a legfontosabb, hogy a különböző csoportok életét, tevékenységét figyelemmel kísérjék, segítsék. Adjanak

lehetőséget minél több pár és pap számára, megszólalási, bemutatkozási alkalmakat kínálva. Kiválasztanak és felkérnek párokat, papokat erre. Egyszóval, meglehetősen szerteágazó feladata van egy régiófelelősnek.

– *Milyen konkrét feladatokat tűztetek ki magatoknak, és mit sikerült megvalósítani?*

– Két konkrét cél, ötlet volt, amit szerettünk volna megvalósítani. Szerettünk volna az egész régió számára elérhető estéken találkozási lehetőséget biztosítani. A hétvégék tartásához szükséges

háttérmunkát is szeretjük volna megújítani. Régebben egy hétvégéért egy csoport felelt, mi felosztottuk a hétvégét és a feladatokat több csoport között. Ez jó ötlet volt, mert mind lelkieken, mind a fizikai munkák terén megújult a háttérben dolgozó közösség.

– *Mit jelent számotokra a Hétvégéhez tartozni?*

– Nagyon nehéz röviden válaszolni rá. Gyakorlatilag az életünket. Amikor a Hétvégére meghívást kaptunk, nem is sejtettük, hogy ez életünk egy nagy pillanata lesz. Ez a pillanat egy olyan esélyt adott, amit előtte semmi sem. Ez a meghívás kettőnknek szólt, mint házaspárnak. Ez a meghívás és feladat kettőnket összekötő nagyon szoros kapcsolattá vált, együtt vezetett szolgálattá, állandó jelenléte követelne. Nem csak a kettőnk kapcsolatát mélyítette el, hanem a hitünket is erősítette.

Huszár Ferenc és Marcsi a következő három év felelősei.

– *Mi motivált titeket a feladat elvállalásában?*

– 1999-ben vettünk részt Alapozó hétvégén, ami óriási élményt jelentett számunkra, 2001-ben Mélyítő hétvégén, amely tapasztalatot ismét nagy ajándékként éltünk meg. Ezt szeretjük volna valamiként továbbadni, meghálálni a közösségnek.

– *Miért érzitek fontosnak a Házás Hétvégét?*

– Húszéves házások vagyunk. Titokban mindig is reménykedtünk, hogy a mi házasságunk majd nem veszíti fényét, valami majd történni fog... Ez a csoda a Házás Hétvége lett. A közösség úton tartó ereje nagy segítség abban, hogy tudjuk: a fényt meg lehet őrizni. Akkor is, ha a gyerekek már kirepülnek, egymás számára társak lehetünk egy élő és izgalmas kapcsolatban. Mások példája és küzdelmei sokat segítenek ebben.

– *Milyen célokat tűztetek ki magatok elé?*

– Szeretnénk Markovicsék korrekt, kitartó és szelíd munkáját, lelkületét továbbvinni a régió életében.

– *Milyen feladatokat foglalmaztatok meg?*

– Ezek most formálódnak, persze velünk kicsit más hang, stílus, elképzelés jelenhet meg. Szeretnénk, ha továbbra is élő, fejlődő közösség lennénk. Fontosnak tartjuk az eltávolodó párokat újra hívni, megerősíteni. A bővítés nagyon fontos, sok hívásra van szükség. Titkos álmunk, hogy sok fiatal legyen jelen a lelkeségben. Jegyes hétvégére tavaly került először sor. A következő programunk nyár végén egy Veni Sancte szentmise lesz, majd szeptemberben egy Megerősítő hétvége.

– *Köszönöm a beszélgetést, sok sikert, és Isten áldását kívánom nektek, és a Hétvége minden mostani és leendő tagjának.*

■ Kozma Simonné

Szendrő Miklós- emlékkiállítás a Bazilika Kocsis László termében

Szendrő Miklós Pécsváradon született harmadik gyermekként. Édesapja itt kántortanító. 1929-ben, édesapja halálakor meghíúsulni látszik a Képzőművészeti Főiskola terve – iskolát kell változtatnia.

1934-ben Kiskunfélegyházán szerez tanítói oklevelet.

1936-ban katonának vonul.

1945-ben kitelepítik „B” listára kerül, mint katonatiszt, majd gazdálkodni kényszerül.

1956-ban elvégzi a Pécsi Pedagógiai Főiskola rajzszakát, majd itt a kertvárosi iskolában tanít.

Később szakfelügyelőként dolgozott, képzőművészeti tábortokat vezetett.

Mivel ő is faluról indult el, a falu emberét szereti, velük állandó kapcsolatban van. Megfigyeli szokásaikat, részt vesz életükben.

Fafaragásai népmesék, mondák fel dolgozásai.

Bőrrel, üvegfestéssel is kísérletezik, jól rajzol, karikatúrái barátait is gazdagítják.

A kiállítás megtekinthető július 4-ig, naponta 9 és 13 óra között. ■

„Újuljatok meg lélekben”

Tizedik évfordulóját ünnepelte Püspökszentlászlón az Életrendezés Háza. Az évforduló napjára tervezett ünnepség keretein belül adták át az épület újonnan épített szárnyát.

Az ünnepségen jelen volt Balog Zoltán református lelkész, Nemeshegyi Péter jezsuita atya, Nemesszeghy Ervin tartományfőnök.

A Mecsek rejtekében lévő Életrendezés Háza folyamatosan várja a lelkileg megújulni vágyókat. Rendszerint egy időpontban több lelkigyakorlat is zajlik. Az alábbiakban közöljük a nyári alkalmakat.

Június 18–20. Te is meg akarod találni életedet a húsvéti titok megélésében? „Aki értem elveszíti életét, megtalálja azt” (Mt. 16,25). Vezeti: Csókay Károly S.J.

Július 2–9. Életút-választó lelkigyakorlat, elsősorban döntés előtt álló fiataloknak. Vezetik: Lukács János S.J., Sebestyén Ottó S.J., Szokol György S.J.)

Július 2–9. Ifjúsági lelkigyakorlat (Vezeti: Csókay Károly S.J.)

Július 9–16. Beszélni kezd az Írás. Vezeti: Lakatos Endre S.J., Szomszéd Tamás S.J.

Július 9–16. Életrendezési lelkigyakorlat fiataloknak. Vezeti: Kiss Ulrich S.J.

Július 16–23. Nyaralás és lelki töltekezés barátainknak. E programmal elsősorban Baráti Körünk tagjait szeretnénk hívni házukba. Szervezett programokkal, kirándulásokkal, előadásokkal készülünk minden napra, kellő időt hagyva az aktív pihenésre, szabadidőre. Többek között vendégünk lesz Csókay András PhD idegsebész főorvos „Példakép nélkül nincs hit” címmel előadást tart a vendégek számára.

Július 24–31. Életünk csak színjáték? Színjátzó tábor, az élet nagy kérdéseivel. Vezeti: Koronkai Zoltán S.J. és Bartók Tibor S.J. Jelentkezés e-mailben: koronkai.zoltan@jezsuita.hu. Levélben: Koronkai Zoltán

S.J. nov., Budapest, Sodrás u. 15. 1026.

Júl. 31.–aug. 7. Afrika tábor. Etióp és más afrikai országokból jött fiatalokkal Afrikáról beszélgetünk és egy kicsit afrikai módon élünk (zene, tánc, kézművesség, előadások stb.). Szervezi és további felvilágosítást ad Kápolnási Angelika. Tel.: 70/339-5736, e-mail: angelika.kapolnasi@infor.hu.

Erős családok – erős gyermekek

A Magyar Schönstätt Családmozgalom pécsi régiójának tagjai család-ünnepet szerveznek június 6-án Püspökszentlászlón.

A programban szerepelnek előadások, kiscsoportos beszélgetések és szentmise. Mivel családprogram, a gyerekekről sem feledkeznek meg, részükre szabadtéri és benti programokat egyaránt kínálnak.

A Schönstätt célja, hogy az egyház megújulási törekvéseit segítve, a szeretet egy valóban élő/élhető egyházat építsen azzal, hogy a keresztény alapértékeket váltja életre a mai ember számára.

Kentenich atya – az alapító – az általa létrehozott mozgalmat a Szűzanya művének tekintette.

(Mária az a nevelő, aki segít abban, hogy a Szentlélek által eljussunk az Atyához, alkalmassá váljunk Krisztus befogadására.)

Mária „kegyelmi tőkéjét” mi is gyarapíthatjuk apró áldozatainkkal, felajánlásainkkal.

Ezt a hozzájárulást saját környezetünkben, a családi életben, a házasságban kell érvényre juttatni, megélve a kereszténységet a nap 24 órájában. Az életprogram színtere a „házi szentély” – maga az otthon.

A Schönstätt családok évente egy-

hetes családnapiakon vesznek részt, ahol előadásokat hallgatnak, beszélgetnek, imádkoznak. A hasonló felfogású családok úgynevezett családcsoportokat alkotnak. Ezekben a családok havonta egyszer találkoznak, megosztják egymással tapasztalataikat, hogyan vezeti őket a Jó Isten a hétköznapokban. E közösségi összetartozás értéke egymás hordozása anélkül, hogy az egyes családok zuverenitása mozgásteret korlátozva lenne.

A Schönstätt családok vallják, hogy az „első a saját család”, a házastársak Isten eszközei egymás üdvösségének munkálásában. Ez az elsődleges és legfontosabb közösség számukra

A közösség mind boldogabb és szeretetteljesebb mindennapjai érdekében Családakadémiát is létrehozta. Az akadémia a magyar Schönstätt családmozgalom részeként jött létre 1996-ban.

A tizennyolc alapító házaspár közös célkitűzése, hogy a családmozgalomban felgyülemlett tapasztalatokat szervezeten adja tovább úgy a mozgalomban belül, mint kívül. Emellett ösztönözte az alapítást a kívülről jött kérdés is, mely szerint a lelkeségi mozgalom ajánlja fel tapasztalatait a nyilvánosság előtt minden kereső közösség és család számára.

A családakadémia küldetése

Úgy az egyes emberek mint közösségek – az egész nagy emberi társadalmat is beleértve – érdekében kívánatos, hogy a házasság és a család egyre inkább kibontakozzon a szeretetben és a bölcsességben, és így Istentől kapott hivatását betölthesse. Sokan tudják azt, hogy ez jó lenne, de sokkal kevesebben azt, hogy ezt tanulni lehet. Ha pedig ezt a fontos dolgot tanulni lehet, akkor rá kell döbennünk, hogy tanítani kell. A Családakadémia kezdeményezői rádöbbenetek erre, és olyan szakembereket akarnak képezni, akik tanítani tudják mindazt, amire a házaspároknak szükségük van ahhoz, hogy egymás iránti első szerelmük álmainak reális elemeit megvalósíthassák, házasság és családi életüket egyre értelmesebbé és szebbé alakíthassák.

A tanítás és tanulás e folyamata a Magyar Schönstätt Családmozgalomban 1985-ben indult el és azóta hatékonyan működik. Közel 150 család tapasztalhatta meg eddig ennek a munkának az áldásait. Közülük is és a kívülről szemlélők közül is többen fölvetették, hogy a felhalmozódott ismereteket és tapasztalatokat, a megélt igazságokat hozzáférhetővé kellene tenni még több házaspár számára.

■ Abai Tiborné

II. János Pál pápa üzenete

A római zsinagóga fennállásának 100. évfordulójára

Vatikán: Május 22-én, szombaton este ünnepelték Rómában a Vatikánnal szemben, a Tevere másik partján fekvő zsinagóga centenárius ünnepét. A zsidó közösség tagjai zsúfolásig megtöltötték az imaházat, amelyen a római főrabbi, Riccardo Segni köszöntötte a vallási és polgári közéleti tisztségviselőket, a külföldről érkezett vendégeket. A szentatya, aki nem lehetett személyesen jelen, üzenetben köszöntötte a főrabbit és az egész közösséget. Az ünnepségen megjelent Walter Kasper bíboros, a Nem Hívókkal Való Párbeszéd Pápai Tanácsának elnöke is.

A szentatya üzenetét személyes képviselője, Camillo Ruini bíboros olvasta fel. A pápa hangsúlyozta: a zsidó közösség több mint kétezer éve integráns részét alkotja a városnak és mint Nyugat-Európa legrégebbi közössége, kiemelkedő szerepet játszott a kontinensen a zsidó hit elterjesztésében. A szentatya köszöntötte a római zsidó közösség vezetőit, elsősorban is Riccardo Segni főrabbit és Elio Toaff professzort, nyugalmazott, emeritus főrabbit, aki nyitott és nagylelkű szívvel fogadta, amikor 1986. április 13-án látogatást tett a zsinagógában. „Ez az esemény mélyen bevésődött emlékezetembe és szívembe, mint annak az új kapcsolatnak a jelképe, amely olykor nehéz és gyötrelmes időszakok után, az utóbbi évtizedekben a zsidó nép és a katolikus egyház kapcsolatát jellemezték” – írja üzenetében a szentatya.

fejezés. A szentatya említést tett a cordovai születésű, XI. században élt nagy zsidó filozófusra és teológusra, Maimonideszre, akit Aquinói Szent Tamás is jól ismert. Maimonidesz mindvégig bízott abban, hogy a zsidók és a keresztények jobb kapcsolatai hozzásegítik az egész világot Isten egyöntetű imáadására. A pápa leszögezte: „Hosszú utat tettünk meg azóta, amióta Péter apostol után első alkalommal 1986. április 13-án Róma püspöke ellátogatott Önökhöz: a testvérek ölelése volt az, akik egymásra találtak hosszú idő után, amelyből nem hiányozott a meg nem értés, az elutasítás és a szenvedés. A katolikus egyház a XXIII. János pápa által megnyitott II. Vatikáni Zsinattal és főként annak Nostra aetate nyilatkozatával kitarja karjait Önök felé, emlékezve arra, hogy Jézus zsidó volt és az lesz mindörökre.”

Üzenetében a szentatya utalt még az üldözött zsidók katolikusok általi megsegítésére, a Szentföldön tett látogatására a 2000-es jubileumi szentévből, majd mély aggodalmát fejezte ki a jelenlegi helyzet miatt. Am a remény kifejezésével zárta gondolatait: „Még hosszú utat kell megtennünk. Az igazságosság, az irgalom, a béke, a kiengesztelődés Istene tétovázás nélkül arra hív bennünket, hogy működjunk együtt, hogy egyesítsünk szívünket és kezünket és válaszoljunk az isteni hívásra és az Örökkévalóság világosságára, amely majd mutatja nekünk a béke, Salom

A szentszéki szóvivő nyilatkozata II. János Pál pápa 84. születésnapjáról

Vatikán: Joaquín Navarro-Valls szentszéki szóvivő május 18-án kedden sajtónyilatkozatot tett közzé, amelyben elmondta, hogy a szentatya 84. születésnapját munkával tölti. Magánimáiban hálát mond Istennek az élet ajándékáért, de nyilvános vatikáni ünnepségekre nem kerül sor. A születésnapon idén a pápa – újdonságként – reggelire vendégül látta legszorosabb munkatársait a Vatikáni Kúriából.

Ezen a napon számos államfő, egyházi és világi méltóság, a gazdasági, művészeti és politikai világ jeles képviselői – de mindenekelőtt igen sok magán-személy – jókívánásaikat fejezték ki II. János Pál pápának.

A római keresztény közösség Péter utódának személyében részt vesz az Úr iránti hálában ezért a szerencsés évfordulóért és úgy köszönti őket, mint szeretett testvéreit „Ábrahám, mindannyiunk pátriárkája hitében. Önök Róma városának polgárai több mint kétezer év óta, még azt megelőzően, hogy a halász Péter és a bilincsbe vert Pál megérkezett volna ebbe a városba”. A pápa emlékeztetett mindarra, ami összeköti a katolikusokat és a zsidókat: a nagy részben azonos Szentírás, a liturgia és számos ősi ki-

útjait. Nem csak Jeruzsálemben és a Szentföldön, de itt Rómában is sokat tehetünk együtt, a szenvedőkért, a kitaszítottakért, az idegenekért, a gyöngéért, az élet és az emberi méltóság védelméért.”

Üzenetét a szentatya Dávid király imájával zárta: „Hallelu et Adonay” Laudate Dominum: Áldja az Urat minden nép, minden törzs dicsőítse. Mert kegyelme hathatósan működik bennünk, és hűsége örökké megmarad”.

■ VR/MK

Pünkösdkor indul a Magyar Katolikus Rádió

Budapest: Május 25-én, kedden délelőtt ünnepség keretében szentelte illetve avatta fel a Magyar

Katolikus Rádió Délibáb utcai kápolnáját és egész épületét Erdő Péter bíboros, Magyarország primása és Seregély István érsek, a MKPK elnöke. II. János Pál pápa államtitkárán Angelo Sodano bíboroson keresztül küldte el üzenetét és apostoli áldását az új intézménynek.

II. János Pál pápa levele Seregély István egri érsekhez, a MKPK elnökéhez:

A Magyar Katolikus Rádió új épületének ünnepélyes megáldása alkalmából és az országos műsor-szolgáltatás kezdetén, öszentsége II. János Pál pápa szívesen gondolkodva mindannyiukra és kifejezi őszinte nagyrabecsülését a hosszú éveken át tartó gondos előkészületek gyümölcsöző eredménye láttán. Egyben kívánja, hogy ez a fontos esemény lelkesítse egyre nagylelkűbb elkötelezettségüket, hogy e rádió által Isten Igéje és az Egyház tanítása eljusson minden szeretett magyar emberhez, és meg hozza a béke és a lelki öröm üzenetét.

Ezzel a jókívánásokkal kéri a szentatya, Magyarok Nagyasszonya közbenjárására a Pünkösdi Lélek kiáradását, és szívből küldi Excelenciádnak, a jötevőknek, e rádió munkatársainak és hallgatóinak apostoli áldását.

Angelo Sodano bíboros,
államtitkár

■ MK

*Szolnok: 1341 kHz
Interneten keresztül
a világon bárhol hallgatható
műsorok a világrádióon*

Levelsláda

Köszönjük eddigi leveleiket. Várjuk továbbra is olvasóink hozzászólását, észrevételeit szerkesztőségünkben. Járuljon hozzá Ön is lapunkhoz híreivel, gondolatai közlésével.

Szerkesztőségünk címe: Pécs, Szent István tér 23.

E-mail: sajtoiroda@pphf.hu • Telefon: 06/30-630-8066

mese

Az okos leány

(magyar népmese)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egyszer egy okos leány. De ez olyan okos volt, hogy az okosságának a híre még a királyhoz is eljutott. A királynak annyit beszéltek a fülébe a leányról, hogy befogatott a hintóba, a leányért küldött, s elhozatta az udvarába.

Felviszik a leányt a palotába, ott a király fogadja, s mondja neki:

– Na, te leány, hallottam a híret a nagy eszednek. Hát ha olyan nagy az eszed, van nekem a padláson százesztendőös fonalam, fonj nekem abból aranyfonalat.

Felelte a leány: – Felséges királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, van az édesapámnak százesztendőös sövénykerítése, csináltasson nekem abból orsót, s akkor én is megfonom az aranyfonalat.

Tetszett a királynak ez a felelet, mindjárt más kérdést gondolt ki.

– Hát jól van, leányom, az első kérdésemre jól megfeleltél, mondok mást. Van nekem a padláson száz lyukas korsóm, foltozd meg azokat.

– Én jó szívvel – mondta a leány –, csak elébb felséged fordítassa ki a korsókat, mert azt tudja bizonyosan,

hogy semmit sem szoktak a színéről foltozni, hanem a visszajáról.

Mondja a király: – Okos volt a második felelet is. Még adok neked egy kérdést, s ha arra is megfelelsz, itt a kezem, feleségül veszek.

– Csak mondja, kedves királyom.

– Hát én azt mondom, hozz is, meg ne is, legyen is, meg ne is.

Gondolkozik egy kicsit a leány, azal kifordul az ajtón, megy a konyhába, ott a szakácsnétól kér két szitát. Aztán megy az udvarra, ott éppen röpködött egy sereg galamb, megfogott egyet, a két szita közé tette, úgy ment fel a király színe elé.

– Itt van, felséges királyom.

Fogja a király a két szitát, hogy megnézze, mi van benne. Abban a pillanatban a galamb kirepült.

– Na, lássa, felséges királyom, hoztam is, meg nem is, volt is, nincs is.

De már erre olyan erősen megtetszett a királynak a leány, hogy egyszeribe hívatta az udvari papját, öszeesküdt a leánnyal. Elő a cigányokkal, lett nagy lakodalom. Eltartott egy hétig, talán kettőig is.

Én is ott voltam, egyet jót táncoltam.

Aki nem hiszi, járjon utána.

feladat

Kinek melyik „járművet” adnád? Párosítsd össze!

1. Noé, az igaz ember	ló
2. A jövőbelijéhez, Izsákhhoz tartozó Rebekka	tűzesszekér
3. Az újszülött Mózes	halászhajó
4. A zsidókat üldöző egyiptomi sereg	számár
5. Illés próféta	teve
6. A pörül járt Jónás	bárka
7. Az irtalmas számrítanus	cet
8. Péter apostol	mózeskosár

Megfejtéseiteket a szerkesztőség címére várjuk.

imádságok

Áldás

Legyen velünk az Úr; a mi Atyánk Szeretete töltsön be ma minden ott-hont.

Legyen velünk a Fiú; Jézus szeretete költözzön szívünkbe és értelmünkbe.

Legyen velünk a Szentlélek; vezessen és áldja meg, kiket szeretek:

Apát, anyát, testvéreimet.

Őrizze őket és szeretetben tartsa meg.

Ámen

Házimunka

Segítettem a konyhában anyának.

Jó móka volt!

Kekszet süttünk,

És én mosogattam el.

Köszönöm a mai napot Istenem!

*

A mai nap

A mai napot is Urunk adta:

Örvendjünk és vígadjunk rajta!

ajánló

Harmath Károly O.F.M., dr.

Érted, amit olvasol?

Bibliai kvíz egyéni- és csoportmunkához
Sorozat: Biblia és világa

„Istennél semmi sem lehetetlen.” Kítől származik ez a megfogalmazás és hol található? Ki volt az első ember, aki berúgott a bortól? Kik ismerték fel elsőnek Jézusban a Messiaszt, és hol? Lassan már egy évtizedes múltra tekint vissza az Újvidéki Rádió Bibliai kvíz c.

Harmath Károly
ÉRTED, AMIT OLVASOL?
Bibliai kvíz egyéni- és csoportmunkához

műsora, mely minden hónap első vasárnapján kerül műsorra. Az éjfélkor kezdődő játékos kvíz mégis sokak érdeklődését felkeltette. A hallgatók kitartása bátorította fel a műsor szerkesztőit arra, hogy az éter hullámain éjnek évadján röpködő bibliai kérdéseket, válaszokat könyv alakban is közzé tegyék. Magyar nyelven mostanáig nem jelent meg hasonló kiadvány, mely bizonyára segítséget nyújthat lelkipásztoroknak, hitoktatóknak, csoportmunkák vezetőinek, hogy szinte játékos könnyedséggel hatoljanak be a Szentírás kifürkészhetetlen mélységeinek szegmentumába. E mű rögzítése annak az útnak, amelyen valamennyien járunk: az Ige megismerésének. Ennek a folyamatnak pedig soha sincs vége. A könyv anyaga tehát élő szóban gyarapodik tovább.

Szent-Gály Kata

A fekete kalózok

Sorozat: Gyermekkönyvek

Pista ügyes kisfiú, aki hogy elkerülje a nyaklevest, fehér ünnepi inge alá csúsztatja a könyvet, és elviharzott a templom felé. Vajon mi csiklandozta meg a fantáziáját? Vajon mi okozta a nagy riadalmat a faluban? Borda

Mári hatalmas ajtókulccsal miért hadonászott a templom előtti téren, mint valami karmester? Mire kellett Gyula bácsi kormolója? Ez és a többi titok kiderül az izgalmas meséből, mert: „az ordítást egy könyv követte: a kántor úr vastag kottagyűjteménye, amely véletlenül a harmónium tetején maradt. A titokzatos ördögfioka úgy telibe találta a szőrös bőkolót, hogy az egész kéménypucoló alkalmatosság kiugrott a férfiak kezéből, és végigzuhant a két padosor között...”

Erdőben, mély hóban is misézett

Elhunyt Barcza Tivadar atya

1913. február 13-án Budapesten született Barcza Tivadar atya.
1936. június 21-én szentelte pappá Virág Ferenc pécsi püspök.
2001. júniusában tartotta vasmiséjét.

Pasztorációs helyei:

- 1936–38: Kocsola
- 1938–40: Zomba
- 1940–42: Mágocs
- 1942–43: Tábori lelkész
- 1943–45: hitoktató Dunaföldváron
- 1945. szeptemberében a Bártfa utcai Szent István lelkészség megszervezésével bízta meg Virág Ferenc püspök.
- 1951–1961: Pius templom
- 1961–62: Dunakömlőd
- 1962–64: Szolgálaton kívül helyezték (dunaföldvári plébániai pénzbeszedő)
- 1964–66: Iregszemcse
- 1966–70: Nagyszkókö
- 1970–1998: Mágocs

Tivadar atya rendkívül sokat tett az egyházközségeiért. A külső, látható munkálatokon kívül lelkileg is nagymértékben építette közösségeit. 1989-ben, hetvenhat esztendőskorában vonult nyugdíjba. Négy éve Pécssett, a Szent Lőrinc Gondozóotthonban élt.

Adj Uram neki
örök nyugodalmat!

„Köszönteni jöttünk szép Szűz Mária”

150 éve hitünk elfogadott tétele, dogma a Szűzanya szeplőtelen fogantatása. 1854-ben hirdették ki. 100 év múlva 1954-et „Mária évének” nevezte el XII. Pius pápa. Hazánkban a katolikusok már ezt megelőzően, 1947-48-ban, az akkori romló politikai helyzet miatt Szűz Máriához folyamodtak, bízva a Magyarok Nagvasszonyában. Sokan emlékeznek még a Pálos templom előtti szentmiseire, amelyet Mindszenty bíboros celebrált, és ahol Szűz Mária gyönyörű hóhérszobra ma is áll.

Pécsi Egyházmegyénkben az utóbbi években rendszeresen indultak zarándoklatok. Úgy gondoltuk, hogy mindazok, akik ezekről az utakról hitükben megerősödére tértek vissza, szívesen emlékeznének az együtt napokra és idéznék fel emlékeiket. Ezért azt terveztük, hogy az Egyházmegyei Intézmények Látogatását szervező Iroda összefogásával havonta egy-egy órát együtt töltenénk a Csontváry Múzeumban.

A búcsújáró helyek felkeresése a hívő ember számára nemcsak turizmus, hanem hitvalló áhitat gyakorlat. Miután Mária kegyhelyek régióinkban is szép számmal találhatóak, együtt terveztük meg a közeli kegyhelyek felkeresését.

A Magyar Püspöki Kar a búcsújáró helyekre történő zarándoklatokat a Szűzanya felé irányuló tisztelet és szeretet egyik megnyilatkozásának tartja. Jézus anyjának egész élete zarándoklat volt a hitben. Mi Isten gyermekei, hozzá, Isten anyjához menve fejezzük ki ragaszkodásunkat a zarándoklatainkon.

■ Dr. Köröstyös Valéria

Ciszterci siker a Helikonon

A középiskolások idei helikoni művészeti seregszemléjén az összesített pontok alapján a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma kapta Keszthely város vándorserlegét polgármesteri különdíjjal. Az iskola tanulói, művészeti csoportjai közül fődíjat érdemelt ki a Férfi vokálegyüttes, a Laudate vegyeskar – vezetőjük, Nagy Ernő karnagyi különdíjban részesült –, a Zengető Népzeneegyüttes (művészeti vezető: Bergics Lajos), a Magura néptáncegyüttes (művészeti vezető: Várszegi Csaba) és Király Nóra (11. a.) népdalénekes. Arany fokozatot szerzett Áldozó Krisztián (12. a.) versmondásban, Halmai Andrea

(12. b.) irodalmi alkotással, Somogyi Dóra, Burkus Bernadett, Fritz Andrea (11. f.) mozgásművészettel, modern tánccal, Wunderlich István (11.

d.) szólóhangszerrel. Ezüst fokozatot ért el a Faludi Ferenc diákszínpad (művészeti vezető: Kalász Márton), Gajcsi Dóra (11. a.) képzőművészeti alkotásokért, valamint Szíjártó Eszter (10. b.) és Szín Mariann (11. f.) komolyzene-ének. Bronz fokozat jutott a Laboda Ágnes–Meszéna Domonkos (8. a.) duónak kamarazenélésben. Különdíjat kapott színészi teljesítményért Vánca Gábor (10. d.), könnyűzenében Angeli Mátyás–Mester Attila. A Helikoni Alap tárgyjutalomban részesült Orff Együttes örökös tiszteletbeli tagjaként Ivasivka Mátyás ugyan csak különdíjat kapott.

A Bazilika hírei

Többéves hagyomány már, hogy **juniálist** szervez a Székesegyházi Plébánia. Idén június 5-re egy közös ismerkedő-kiránduló napot hirdetnek a Bazilikához tartozó Testvérek részére. A Bogádon töltött napot szentmisével kezdik, és mindenféle kellemes programmal folytatják – lesz benne játék, mozgás és meglepetés! Jelentkezni, és a 300 Ft-ot befizetni a sekrestyében vagy a plébánia irodájában lehet. Szeretettel hívnak minden érdeklődő Testvért!

Továbbra is várják a jelentkezőket a **kismányoki középiskolás tábor**ba június 28. és július 2. között, valamint a máriagyúdi ifjúsági búcsúra július 2. és 4. között. Kérjük, terjesz-

szék a fiatalok között mind a két program hírét. (Bővebb információ: Gál Károly egyetemi lelkész 72-513-027, Rosner Zsolt káplán 72-513-053).

Papszentelés lesz június 19-én délelőtt 10 órától a Bazilikában.

Garadnay Balázs helynök úr ezüstmiséje lesz június 20-án este 6 órától a Bazilikában.

A **hittanos Te Deum** június 13-án lesz délelőtt fél 10-től.

Ugyancsak e napon van **Úrnapja**. Az ünnepi körmenet a 6 órai szentmise keretében lesz megtartva.

Felsősök hittantáborát tartják Püspökszentlászlón június 24. és 29. között.

PLÉBÁNIÁBÓL ifjúsági szálláshelyet alakítottak ki Fekeden, melynek átadására és szentelésére június 6-án az ünnepi szentmise után kerül sor.

ORGONAKONCERTEK A BAZILIKÁBAN. *Június 11., szombat, 20.00:* pécsi kamarakórus – Großer Chor des Bertholdgymnasiums Freiburg, Projektchor des Breisgauer Sängerbundes und der Musikverein Freiburg-Zähringen. Műsor: Hidas F.: Requiem.

PLÉBÁNAI LAPSZERKESZTŐK TALÁLKOZÓJA. Az egyházközségi lapok munkatársainak ez évi országos találkozója Miskolcon lesz, a jezsuita gimnáziumban szeptember 17-től 19-ig. Jelentkezni lehet: Kormos Gyula, Miskolc, Szeretet u. 15. 3508, deak18@freemail.hu.

■ MK

Az Imalánc Határok Nélkül elnevezésű Legyen béke közöttünk...! mottójú kezdeményezésünkkel a Közép-európai Katolikus Találkozó (KEKT) országaiért, közös nyelvünkön a rózsafüzér imádság nyelvén kapcsolódtunk össze február 25.–május 23-ig. Közvetítők kívántunk lenni abban, hogy a KEKT nyolc országában élők lelki békéjéért, együtt, közösen imádkozhassunk ezekben a hetekben.

Statisztika

(2004. májusi adatok):

Eddig 262 regisztráció érkezett, összesen 1680 jelentkezés a közös imádkozásra.

Ebből 73 közösség (1491 imádkozóval) és 189 magánszemély.

Ki honnan érkezett?

Az alábbi településekről érkeztek jelentkezések:

Agárd (11), Ajka (1), Becsehely (1), Beregszász (1), Bezenye (1), Borsodbóta (1), Bratislava (2), Budapest (71), Budapest (2), Budapest, Újpest (1), Bükkszenterzsébet (7), Bük-

szentkereszt (4), Csatószeg (2), Csík-szereda (2), Csurgó (1), Debrecen (1), Diósd (1), Dunakeszi (1), Edelény (2), Eger (1), Eger (2), Endrefalva (1), Érd (1), Esztergom (2), Fedémes (6), Füzesgyarmat, Szeghalom (1), Gyergyószentmiklós (1), Győr (2),

rót (1), Pomáz (1), Pusztazámor (6), Rajka (1), Rozsnyó (Hárskút) (1), Sajópetri (1), Salgótarján (1), Sátoraljaújhely (1), Somoskőújfalu (1), Sopron (1), Sósút (13), Süllyap (1), Szatmárnémeti (1), Szécsény (1), Szeged (3), Szeged, Albertirsa (1),

Szentdomonkos (1), Szentendre (3), Szepsi (1), Szepsi - Moldava nad Bodvou (1), Szigetvár (1), Szombathely (1), Tarnalelesz (29), Tarnalesz (1), Tihany (1), Tiszafüred (2), Törökbálint (1), Újfehértó (1), Ungvár (1), Vác (1),

Vecsés (1), Veszprém (2), Wrocław (1), Zalaegerszeg (1).

Folytatás:

A nagy lelkesedésre való tekintettel a Szűzanya kérését: szüntelenül imádkozzatok! figyelembe véve, a két Szűz Mária tiszteletére rendelt hónapot (májustól októberig) átívelő imaláncot hirdetünk meg Pünkösdtől október 8-ig, a Magyarok Nagyasszonya ünnepéig.

Az Imalánc Határok Nélkül kezdeményezés tehát folytatódik!

Imalánc Határok Nélkül

Folytatódik a fohász

Gyöngyös (1), Göd (1), Göd-Felsőgöd (1), Hautecombe (1), Heves (2), Huszt (1), Jászárszállás (1), Kani-za- Vajdaság (1), Kapolcs (1), Kapolcs (1), Kaposvár (2), Kecskemét (6), Kóka (1), Kunszállás (1), Mándok (2), Martonvásár (1), Miskolc (4), Mosonmagyaróvár (1), Munkács (1), München (2), Nádasdlány (1), Nagyoroszi (1), Nagyvárad (1), Neu-Ulm (1), Nógrádsipek (1), Novi Sad (Újvidék) (2), Nyírmada (1), Orgovány (1), Pápa (4), Pécs (2), Pilisma-

Pécsszabolcsi események

2004. június 6., vasárnap

Szentháromság vasárnapja, szentmise 9.30-kor.

Pécs-Hirden búcsú! Elsőáldozás!

2004. június 13., vasárnap

Úrnapja. Pécs-Somogyban 10.00-kor bérmálás.

Pécsszabolcon 18.00-kor szentmise, utána körmenet.

2004. június 18., péntek

Jézus Szíve ünnepe

2004. június 20., vasárnap

Évközi 12. vasárnap, szentmise 9.30-kor. Pécs-Somogyban búcsú!

2004. június 27., vasárnap

Évközi 13. vasárnap, Szent László király ünnepe. Szentmise 9.30-kor.

2004. június 29. kedd

Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepe.

A Pécs-Sopianae Krisztus utáni IV. századi ókeresztény temetője

Pécs, római kori Sopianae ókeresztény temetőjét, az UNESCO Világörökségi Bizottsága 2000. november végén felvette a Világörökségi listára és ezáltal az egyetemes történeti értékkel bíró, az emberiség történelme szempontjából

resztény közössége jelentős számú sírépítményt (kapolnát, sírkamrát, épített sírokat) emelt egykori temetőjében. Az ókeresztény temetői emlékegyüttes nagysága és

kiemelkedően fontos kultúrtörténeti kincsek közé sorolta.

Pécs a magyar mediterráneum legdélebbi városa 2000 éves történelemmel büszkélkedhet. A város területe a római kor óta folyamatosan lakott. A korábban itt élő népek, egymást követő, vagy éppen egymás mellett élő kultúrák kiemelkedő jelentőségű emlékeanyagot hagyományoztak ránk. Ezek között különös helyet foglal el – egyetemes jelentőségénél fogva – az ókeresztény, Kr. u. IV. századi emlékeanyag, amely a mai belváros északnyugati részén, a katedrális környékén – átveszelve a népvándorlások és a középkor viharait – maradt fenn.

Pécs elődjének a Római Birodalom Sopianae városának IV. századi óke-

gazdagsága a legjelentősebb az olaszországi nekropoliszok emlékeanyagán kívül. A sírkamrák falain az ókeresztény szimbólumok (Krisztus monogram, galamb, a korsó és a pohár) mellett található bibliai jelenetek (Péter és Pál apostolok, Ádám és Éva, Dániel próféta az oroszlánok barlangjában, Háromkirályok, Jónás jelenete, Mária és a gyermek Jézus) közeli analógiái Róma városi katakombákból ismertek. A pécsi ókeresztény építmények éppen méretükből adódóan bensőséges, antik miliót árasztanak még napjainkban is.

A pécsi ókeresztény emlékek egyetemes és helyi, de mindenképpen kiemelkedő értékű tanúi az első évezred keresztény halotti kultuszának, egy új vallás ébredésének és a változó körülmények közötti utóéletének. Ilyen nagyszámú és változatos arculatú ókeresztény emlék – amelynek nagyobb része ma is látogatható – az európai provinciákban máshol nem került elő. A bibliai és más vallási tárgyú jelenetekkel, ókeresztény szimbólumokkal ékes falfestmények a késő római ókeresztény művészet kiemelkedő alkotásai.

Látogatható emlékhelyek

**Ókeresztény Mauzóleum;
Késő római sírépítmények
és sírkápolna;
I. sz. Péter-Pál sírkamra;
II. sz. Korsós sírkamra.**

■ Varga Zoltán, Pécs/Sopianae Örökség Kht.

JÓ HÍR
A PECSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság: Báling József, Czeglányi Zsolt, Garadnay Balázs, Gesztesy András, Góják János, Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtiroda@pphf.hu
Layout: Balázs András
Felelős kiadó: Fény Kft.
Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda: Eiter^{TM}, Pécs
Készült: a *Dumantúli Napló*
Szerkesztőségének közreműködésével